

PRZEWODNIK ŻEGLARSKI

Wielkie Jeziora Mazurskie

Od Pisza i Karwicy przez Mikołajki,
Ryn, Giżycko do Węgorzewa

170 portów
i przystani,
zdjęcia lotnicze, mapy
jezior, trasy żeglarskie,
oznakowanie
nawigacyjne, atrakcje
turystyczne

Krzysztof Siemieński

WYDANIE TRZECIE ZAKTUALIZOWANE

Wielkie
**Jeziora
Mazurskie**

PRZEWODNIK ŻEGLARSKI

Krzysztof Siemieński

Warszawa 2025

Krzysztof Siemieński *Wielkie Jeziora Mazurskie. Przewodnik żeglarski*

Copyright © Krzysztof Siemieński

Copyright © for this edition: Wydawnictwo Nautica 2025

Wydanie III, Warszawa 2025

Konsultacja: Artur Borkowski

Redakcja: *MODESTIA* Rafał Sarna

Projekt graficzny, skład i łamanie: Marzena Piłko

Projekt okładki: Marzena Piłko

Zdjęcie na okładce: Shutterstock

Korekta: Katarzyna Sarna

Opracowanie graficzne map: Joanna Reniger

Partner: NaviSail

Dane służące do narysowania map pochodzą z wydawanej przez partnera aplikacji NaviSail

Autorzy zdjęć:

Dariusz Popielarczyk str.: 21, 27, 28, 41, 49, 52, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 70, 71, 72, 86, 87, 88, 90, 91, 98, 100, 103, 113, 117, 125, 128, 134, 135, 136, 137, 141, 142, 146, 147, 151, 152, 158, 159, 164, 176, 181, 185, 190, 193, 195, 197, 223, 233, 234, 235, 236, 241, 242, 243, 245

Marek Borniński str.: 50, 60/61, 73, 78/79, 89, 99, 103, 106, 114, 117, 143, 144/145, 148, 149, 155, 159, 162, 163, 172, 179, 180, 183, 184, 185, 187, 190/191, 192, 193, 195, 199, 202, 216, 217, 220, 222, 226/227, 232, 252, 253

Krzysztof Siemieński str.: 29, 52, 55, 61, 74, 81, 88, 93, 95, 96, 97, 101, 103, 107, 113, 130, 131, 132, 133, 135, 136, 137, 138, 151, 157, 176, 196, 201, 206/207, 208, 209, 212, 214, 227, 229, 237, 247, 248, 251, 254/255

Agencja Reporter Poland str.: 14, 19, 25, 28, 64, 76, 77, 90, 123, 124, 166, 167, 249

Pixabay.com str.: 8/9, 10/11, 12/13, 14, 15, 40, 42/43, 75, 118, 119, 127, 137

Mazury24.Eu str.: 22, 23, 24, 24, 26, 28, 28, 53, 54, 67, 68, 68, 69, 73, 92, 112, 114, 118/119, 126, 126, 127, 153, 154, 155, 165, 173, 174, 181, 196, 200, 210, 213, 214, 214/215, 216/217, 222, 227, 228, 230/231, 231, 232/233, 242, 243, 246

Archiwum prywatne str.: 7, 18, 19, 51, 76, Marina Śniardwy str. 53, Port Jagodne str. 146, Shutterstock/Mariusz Switulski str. 171, Urząd Miasta Pisz str. 20, www.msr-okartowo.pl str. 51, Jacek Migasiński str. 74, Tomasz Karolski str. 192, Marek Makowski str. 198, Robert „Jabes”

Janecki – zdjęcie autora na skrzydełku, Marina Nautica Resort rysunek: str. 165,

Przystań Pranie str. 90, Hotel Robert's Port str. 113, Marina Lester Club str. 157, Pole namiotowe Roganty str. 212

ISBN 978-83-66846-74-6

e-ISBN 978-83-66846-75-3

Druk: Drukarnia SKLENIARZ

Wydawnictwo Nautica

e-mail: wydawnictwonautica@wydawnictwonautica.pl

www.wydawnictwonautica.pl

Wielkie Jeziora Mazurskie

Od Pisma i Karwicy przez Mikołajki,
Ryn, Giżycko do Węgorzewa

PRZEWODNIK ŻEGLARSKI

Krzysztof Siemieński

WYDANIE TRZECIE ZAKTUALIZOWANE

Spis treści

Wstęp	7
Bezpieczeństwo	9
System Sygnalizacji Ostrzegawczej	9
Nisko wiszące druty linii energetycznych	11
Manewry portowe	12
Cumowanie poza portami – przepisy	13
Dzikie zwierzęta	14
Kilka słów na koniec wstępu	14

Jezioro Roś	15
Pisz	18
Przystanie	20
Port nad Pisz	20
Powiatowy Międzyszkolny Ośrodek Sportowy	21
Przystań hotelu Roś	21
Euforia Port	22
Ośrodek Żeglarstwa i Turystyki Wodnej „Camp Pisz”	22
Ekomarina Pisz	23
Stacja Mazurskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego	24
Ośrodek Wypoczynkowy „SUS Mazuria” (dawniej Spółdzielni Usług Socjalnych)	25
Ośrodek Wczasowy „Wodnik”	25
Ośrodek Wczasowy „Energetyk”	26
Kanał Jegliński	26
Wrota Mazur	27
Śluza Karwik	28

Jezioro Śniardwy	29
Jezioro Śniardwy	40
Jezioro Seksty	41
Binduga Port	41
Jezioro Warnoty	41
Jezioro Łuknajno	41
Jezioro Tuchlin	42
Jezioro Tyrkło	42
Jezioro Białotawki	43
Przystanie nad Śniardwami	49
Port jachtowy Niedźwiedzi Róg	49
Port Popielno	50
Folwark Łuknajno	50
Przystań Mazurskiej Służby Ratowniczej	51
Biwak przy moście w Okartowie	52
Marina Śniardwy	52
Przystań Wiatrak Nowe Guty	54

Jezioro Beldany	55
Przystanie	60
Siedlisko na Półwyspie	60
Ośrodek Polskiej Akademii Nauk „Wierzbą”	61
Galindia	61
Ujście Krutyni	62
Port Gąsior	62

Przystań Jaskółka	63
Klub Miła Kamień (dawniej PTTK Kamień)	63
Binduga Rodziców	64
Przystań Kochaj Mazury	65
Letni Ogród	65
Port U Adama	66
Port U Edka	66
Nad Zatoką	67
Stanica Żeglarska „Korektywa” Piaski	67
Marina Mazurski Raj	68
Wioska Rowerowa	69
Ośrodek Wypoczynkowy „Mazurski Gaj”	70
Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Guzianka” (dawniej Ośrodek NBP „Guzianka”)	70
Port U Leśniczego	71
Pensjonat Janus	72
Stanica Wodna Przy Guziance	73
Śluza Guzianka	73
Śluza Guzianka II	74

Jeziora Guzianka Mała i Guzianka Wielka	75
Ruciane-Nida	76
Port U Faryja	78
Kanał Nidzki	80

Jezioro Nidzkie	81
Przystanie	86
Hotel Nidzki	86
Ośrodek Wczasowy „Wodnik”	87
Ośrodek Wczasowy „Pęta Jezior”	87
Ośrodek Turystyki Wodnej PTTK (dawniej U Andrzeja)	88
Ośrodek Żeglarsko-Rekreacyjny „Pod Dębem”	89
Pole namiotowe Zielona Binduga	89
Przystań Pranie	90
Przystań Mazury w Krzyżach	90
Przystań Pelagia	91
Stanica Wodna „Czaple”	91
Ośrodek Wypoczynkowy i Przystań Żeglarska „U Basi WM”	92

Jezioro Mikołajskie	93
Mikołajki	95
Przystanie na zachodnim brzegu jeziora	98
Pole namiotowe W Zatoce	98
Pomosty Stacji Hydrobiologicznej Polskiej Akademii Nauk	98
Enklawa Mikołajki (dawniej Ośrodek Wypoczynkowy „Leśna Polana”)	98
Żaglowiec „Chopin”	99
Marina Amax	99
Cicha Zatoka	100
Port Ach! Mazury (dawniej Marina MIKO)	101

180s na Ptasiej Wyspie	102
Przystań przy plaży miejskiej	103
Port Rybitwa	103
Przystanie na wschodnim brzegu jeziora	104
Ekomarina Mikołajki – Mazurski Klub Żeglarski	104
Wypożyczalnia sprzętu wodnego FUN	104
Przystań miejska Mikołajki	105
Wioska Żeglarska	106

■ Jezioro Tałty 107

Przystanie	111
Przystań Gospodarstwa Rybackiego „Mikołajki”	111
Stoneczny Port	111
Pomosty hotelu Gołębiowski	112
Newport Marina & Camping	112
Przystań Kalinowe Wzgórze	112
Hotel Robert's Port	113
Sunport Ekomarina	114
Baza Tałty	114
Camping KamA	115
Port & Chillout Stare Sady	116
Marina Nawigator	117
Przystań Kokoszka	118
Gospodarstwo agroturystyczne Obieżyświat	119
Camping Christian w zatoce Jora	119
Przystań Wioska Pod Żaglami w Jorze Wielkiej	119
Biwaki w zatoce Skań	120

■ Jezioro Ryńskie 121

Ryn	123
Przystanie	125
Ośrodek Sportów Wodnych „Zofiówka” (dawniej Szkolne Schronisko Młodzieżowe)	125
Bocianie Gniazdo (dawniej Ośrodek Żeglarsko-Wypoczynkowy „Wichrowe Wzgórze”)	125
Marina Ryn (dawniej Ośrodek Wypoczynkowo-Żeglarski „Sośnica”)	126
Mazuryn	127
Ekomarina Ryn (dawne nabrzeże miejskie)	128

■ Kanały łączące baseny Śniardw i Mamr 129

Kanał Tałcki	132
Jezioro Tałtowsko	133
Przystań Zanzibar	133
Międzyszkolny Klub Żeglarski „Ref” Łapy	134
Kanał Lelecki (Grunwaldzki)	135
Jezioro Kotek Wielki	135
Stanica Zielony Gaj	136
Kanał Mioduński	136

Jezioro Szymon	137
Kanał Szymoński	138

■ Jezioro Szymoneckie. 139

Camping Szymonka	141
Marina Górko (dawniej Port Millennium Górko)	142

■ Jezioro Jagodne 143

Przystanie	145
MJ Czarter	145
Port Dalpol Yacht	145
Port Jagodne	145
Port YKP Bielsko	146
Pole biwakowe nad kanałem Kula	147
Kanał Kula	148

■ Jezioro Boczne. 149

Przystanie	151
Camping & Marina Sun Bila (dawniej Camping Bila)	151
Rybaczówka Bogaczewo	152
Port Bogaczewo Hotel & Spa (dawniej pensjonat Port Bogaczewo, jeszcze dawniej Marina Evelyn)	152
Przystań Ósemka	153
Port Messa	153
Marina Rydzewo	154
Port Tło dla Mew (dawniej Natangia, Mazuria)	154
Port-o-wino (dawniej pensjonat Panorama)	155
Gospoda Pod Czarnym Łabędziem	156
Marina Lester Club	157
Leśna Keja Bogaczewo (dawniej pole biwakowe Leśna Keja)	157
Zielona Zatoka	158

■ Jezioro Niegocin. 159

Przystanie na zachodnim brzegu jeziora	162
Camping Szekła Strzelce	162
Resort Niegocin	162
AZS Wilkasy	163
Ekomarina PTTK Wilkasy	164
Marina Nautica Resort (dawniej stanica Tabat)	165
Wejście do Kanału Niegocińskiego (południowe)	166
Kanał Niegociński	166
Giżycko	167
Przystanie w Giżycku nad jeziorem Niegocin	169
Zatoka u Cześka (tzw. Nowy LOK)	169
Lowen Marina (dawniej port LOK)	169
Kanał Łuczański	170

Port hotelu St. Bruno (dawniej hotelu Zamek)	171
Przystanie na wschód od Kanału Łuczańskiego.	172
Port Dalba	172
Ekomarina Gizycko	173
Cichy Kąt.	174
Jezioro Wojnowo	174
Port jachtowy Wieczorek	176
Makarina.	176

Jezioro Kisajno	177
Wyjście z Kanału Łuczańskiego na jezioro Kisajno – zatokę Tracz	180
Przystanie	180
Neptun Club	180
Port Royal	180
Stanica Wodna Stranda	181
Centralny Ośrodek Sportu	182
Oczy Mazur (dawniej Almaturow)	183
Wejście do kanału Piękna Góra (północne)	184

Jezioro Tajty	185
Przystanie	188
Yacht Port Piękna Góra	188
Hotel Tajty	189
Marina Bełbot	190
Stanica Żeglarska Śląskiego Związku Żeglarskiego	191
Port Koncha.	191
Ośrodek Gwarek	192
Wejście do kanału Piękna Góra (południowe)	192

Powrót na jezioro Kisajno	193
Przystanie	194
Port Netta	194
Port Sailor	195
Ośrodek Wypoczynkowy „Łabędzi Ostrów”	196
Ośrodek Dydaktyczno-Sportowy AWF w Warszawie	196
Ośrodek Elixir.	197
Zatoka Zimny Kąt	197
Kanał Sztynorcki	198
Jezioro Sztynorckie.	199
Port Sztynort	199
Pałac Lehndorffów	201
Jezioro Łabap	206
Jezioro Dobskie	206
Przesmyk między wyspą Gilma a wsią Doba	207
Przystań Rajcocha	208

Jezioro Dargin	209
Przystanie	212
Pole namiotowe Roganty obok Królewskiego Rogu	212
Port Pałacu Młodzieży w Warszawie	213

Port i camping Dzikie Harsz (dawniej Nowy Harsz).	213
Przystań Melnik	214
Camp Park Sonata	214
Przystań Zdorowko (bardziej znana jako U Henia	215
Ekomarina Harsz – Ośrodek Dargin (dawniej Górniczy Klub Żeglarski Vega)	215
Most Sztynorcki	216

Jezioro Kirsajty	217
Wyjście na Mamry	219
Przystań Skłodowo	219
Rybaczówka Kal	220
Bramka Kalska	222

Jezioro Świątajty	223
Przystanie	226
Hotel Ognisty Ptak (dawniej ośrodek kopalni Staszic)	226
Ośrodek Wypoczynkowy Uniwersytetu w Siedlcach.	227
Port 69 (w budowie).	228
Pomost przy plaży w Ogonkach (oficjalna nazwa: Przystań Żeglarska w Ogonkach)	228
Pomost przy smażalni Sambor	229
Wejście do kanału Na Stręgiel	230
Przystań Nautica	231
Piękny Brzeg (dawniej WDW)	232
Róża Wiatrów	233
Zatoka Kal (dawniej Wiking)	234
Przystań Unia	235
Kalskie Impresje	236

Jezioro Mamry Północne.	237
Przystanie	240
Stanica Wodna „Kietlice”	240
Leśny Zakątek	241
Przystań Mamerki	243
Kętrzyńska Przystań	244
Port Trygort (dawniej przystań Aniata)	244
Biwak na Zwierzynieckim Rogu	245
Mix Port Mamry	246
Wejście na Węgorapę	247
Węgorzewo	248
Przystanie	250
Mamry Yacht Charter	250
Ekomarina Węgorzewo	251
Port ZHP	252
Port Keja (dawniej Klub Morski LOK)	253

Propozycje tras weekendowych	255
---	------------

Znaki żeglugowe	268
----------------------------------	------------

Indeks.	278
------------------------	------------

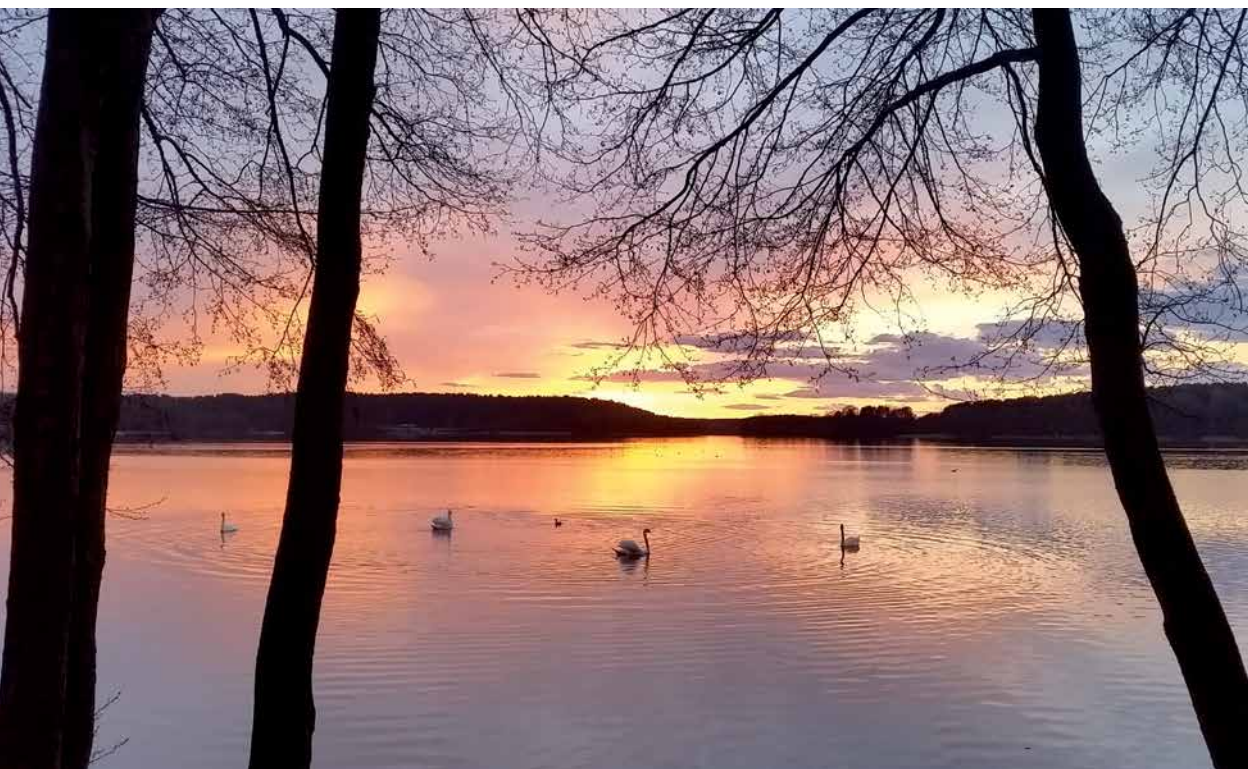
Współrzędne geograficzne punktów podawane są według map Navionics i należy je traktować tylko orientacyjnie, zwłaszcza w odniesieniu do znaków nawigacyjnych takich jak boje farwaterowe i znaki ostrzegawcze systemu kardynalnego.

Wstęp

Weryfikując informacje dotyczące poszczególnych przystani, uświadomiłem sobie, że obecnie miejsc tego typu jest kilka razy więcej niż w czasach, gdy w latach 70. ubiegłego stulecia przemierzałem Mazury Omega, burtacząc w kanałach i sypiając w kokpicie łódki pod „namiotem” robionym z obciążonego butelkami żagla, rozpiętego na burtach i bomie. O prądzie dostępnym na kei nikt wtedy nawet nie myślał, bo rzadko kto pływał jachtem kabinowym, a jeśli już, to do oświetlenia kabiny raczej używał latarki, lampy naftowej lub świeczki, a nie akumulatora. Mazurskie porty były wówczas wystarczająco duże, by swobodnie pomieścić wszystkie odwiedzające je jachty, a te były na ogół znacznie krótsze, niższe i węższe niż współczesne. Pamiętam, że kiedy chciało się pożeglować w lipcu lub

sierpniu, to już jesienią poprzedniego roku należało czynić starania o zdobycie jachtu. Tak, tak – zdobycie – bo nikt wtedy nawet nie słyszał o czymś takim jak „firma czarterowa”. Większość łódek należała do klubów żeglarskich, a ich członkowie musieli przepracować odpowiednią liczbę „godzin bosmańskich”, by w sezonie móc pożeglować chociaż przez kilkanaście dni.

Pod koniec lat 70. zaczęły pojawiać się na mazurskich jeziorach jachty kabinowe. Oczywiście wcześniej także było ich kilka, głównie poniemieckich, jak węgorzewska „Maria” czy słynne bliźniaki „Świt” i „Zorza”, przywiezione pod koniec lat 40. z Gdańska do Giżycka. Pływały też „Wiedźma” i „Rekin”, który w 1962 r. jako „Christine” zagrał w filmie Romana Polańskiego *Nóż w wodzie* i stał się

dzięki temu znany na całym świecie. Wciąż jednak jachty kabinowe – wówczas przez młodych żeglarzy czasami wzdorliwie nazywane „kredensami” – były na Mazurach rzadkością i widywało się na ogół Ramblery oraz Omegi z dorabiającymi małymi nadbudówkami. Pod koniec lat 70. zaczęły się pojawiać udane modele polskich konstruktorów. Pamiętam, jaki podziw i pożądanie budziły takie łódki, jak Giga zaprojektowana przez Witolda Tobisa, rodzina Maków Henryka Jaszczewskiego czy Venus Zbigniewa Gibowskiego. W Chojnicach ruszyła masowa produkcja tych ostatnich, a także Orionów i Nashy. Te jachty nie były tak komfortowe i szybkie jak większość produkowanych obecnie, ale niewątpliwie przyczyniły się do rozwoju turystyki wodnej na Mazurach i nie tylko. Można je spotkać do dzisiaj, sam zresztą często żegluję Makiem 666 i bardzo to sobie chwale. Rewolucja w polskim żeglarskim zaczęła się kilka lat przed upadkiem komunizmu, a jej głównymi sprawcami byli niewątpliwie Andrzej Skrzat, Jerzy Pieśniewski i Adam Orych. Jachty zaprojektowane przez nich były ładne, szybkie i wygodne. Każdy, kto żeglował

Na Mazurach
stale przybywa
nowoczesnych portów,
które na ogół zaspokajają
wszystkie potrzeby
współczesnych
miłośników
żeglarstwa.

na przełomie lat 80. i 90., zazdrościł szczęśliwym posiadaczom Sportin, Tang, Fok, Morśów i Pegazów. Po 1989 r. żeglarsstwo zaczęło być w Polsce coraz bardziej popularne i dzisiaj to jacht klubowy jest rzadkością, właściwie przeżytkiem, a większość mazurskich żeglarzy pływa łodziami własnymi lub wypożyczonymi w jednej z kilkudziesięciu działających tu firm czarterowych. Jachty poniżej 8 m długości coraz rzadziej pojawiają się w ich ofercie, a większość z nas chce żeglować na ponad 30-stopowych jednostkach, wyposażonych w ogrzewanie i patenty do elektrycznego składania masztów. Niedługo stare mazurskie przystanie zaczną pękać w szwach. Już dzisiaj w wielu z nich prawie wszystkie stanowiska cumownicze są zajęte przez jachty rezydentów, a jeśli chcemy zapewnić sobie nocleg, miejsce musimy zarezerwować wcześniej, dzwoniąc do bosmana portu. Stale też przybywa nowych portów, które na ogół są bardzo nowoczesne i zaspokajają wszystkie potrzeby współczesnych miłośników żeglarstwa. Jedno wszak pozostaje niezmiennie. Mazury są piękne, ale żeglowanie po nich wymaga przynajmniej podsta-

wowej znajomości akwenu i postępowania zapewniającego bezpieczeństwo załodze. Mam nadzieję, że przyczyni się do tego ten przewodnik, adresowany głównie do tych, którzy swoją przygodę z Wielkimi Jeziorami Mazurskimi dopiero zaczynają.

Bezpieczeństwo

Przy wejściu do kościoła Matki Bożej Różańcowej w Mikołajkach stoi obelisk z napisem: „Pamięci tych, którzy 21 sierpnia 2007 po przejściu białego szkwału nie wrócili do portu”. Tego dnia o godzinie 14.27 z prędkością 35 m/s (czyli 12°B) na Śniardwy i Jezioro Mikołajskie uderzył huragan. Sztormowy wiatr wiał ok. 5 minut, ale to wystarczyło, by przewróciło się kilkadziesiąt jachtów, w wyniku czego życie straciło 12 osób. Fala na płytkich Śniardwach w kilka chwil spiętrzyła się do wysokości ponad 2 m i pognęła z wielką siłą w kierunku Mikołajek. Powiało bardzo mocno także na północnych jeziorach. Ratownicy WOPR i MOPR, którzy natychmiast pospieszyli z pomocą niefortunnym żeglarzom, wyłowili z wody w sumie ponad 70 osób. Żadna z nich nie miała na sobie kamizelki ratunkowej...

Sternicy przewróconych jachtów popełnili kilka kardynalnych błędów, ale najważniejszym z nich było to, że w ogóle nie zareagowali na sygnały wysyłane znacznie wcześniej przez

przyrodę i nie spłynęli do portu, zanim uderzył wicher. O tym, że nadchodzi, świadczyło już dwie godziny wcześniej kilka symptomów, choćby nadciągające najpierw stratocumulusy, a za nimi czarne cumulonimbussy o wręcz podręcznikowym wyglądzie kowadła, czy nagły spadek temperatury. Liberalizacja przepisów spowodowała, że dzisiaj można pływać, nawet nie posiadając uprawnień żeglarskich, jeśli tylko długość jachtu nie przekracza 7,5 m. We własnym interesie powinniśmy jednak odbyć przynajmniej weekendowe szkolenie, zwłaszcza jeśli chcemy żeglować z dziećmi. Nie zaszkodzi też lektura podręcznika autorstwa Keitha Colwella *Bezpieczeństwo na jachtach żaglowych i motorowych*, który ukazał się w Polsce nakładem Wydawnictwa Nautica. Zawsze przed wypłynięciem z portu sprawdzajmy prognozę pogody. Jest też mnóstwo aplikacji, jak choćby Ventusky, Windguru, Meteo.pl i wiele, wiele innych. A jeśli zła pogoda mimo wszystko nas zaskoczy i znajdziemy się w poważnych opałach, to pamiętajmy, że zawsze możemy liczyć na pomoc Mazurskiej Służby Ratowniczej oraz Mazurskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Telefon alarmowy to: 601 100 100.

System Sygnalizacji Ostrzegawczej

Cztery lata po tragedii, o której wspomnieliśmy, w lipcu 2011 r. na szlaku Wielkich Jezior

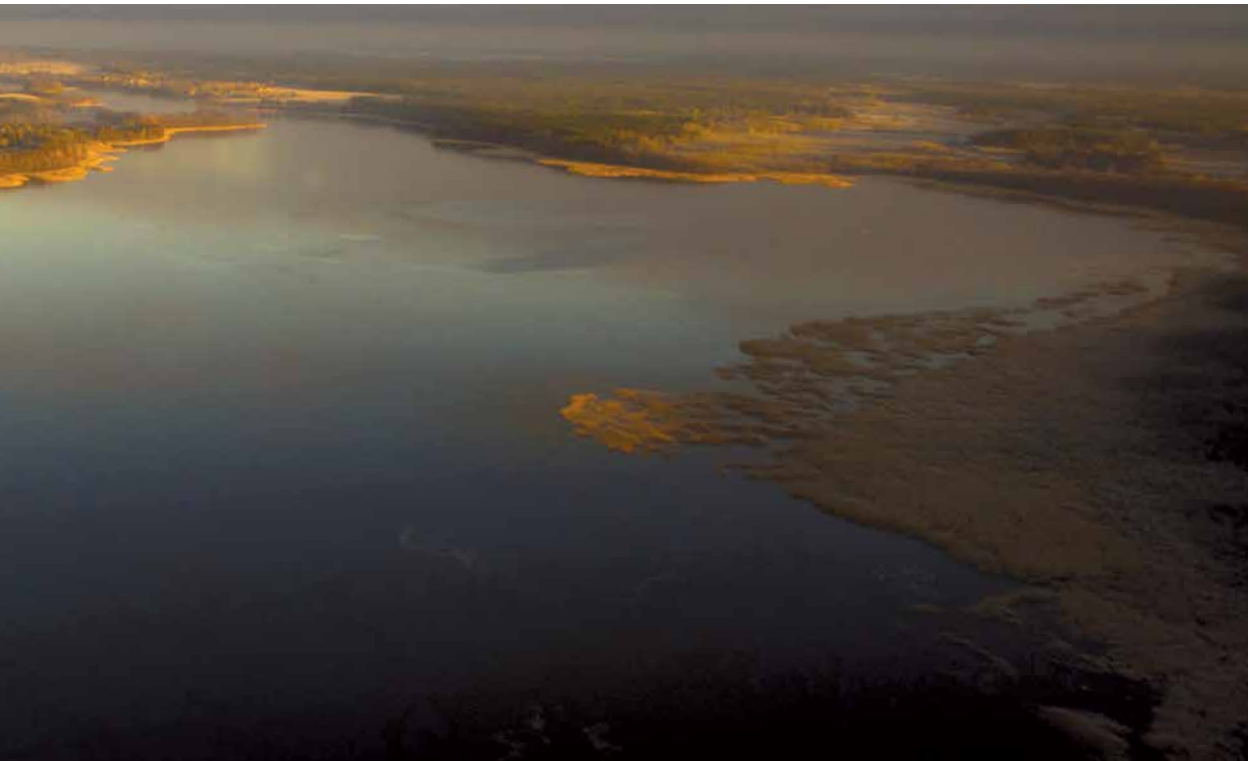

Mazurskich uruchomiono System Sygnalizacji Ostrzegawczej przed niebezpiecznymi zjawiskami pogodowymi. Stanęło 17 wysokich masztów i teraz o nadciągającej burzy lub niebezpiecznie silnym wietrze jesteśmy zawsze ostrzegani przez rytmicznie pulsujące żółte światła. Liczba 40 błysków na minutę to komunikat: „Uwaga! Spodziewaj się burzy i wiatru”. Natomiast 90 błysków na minutę oznacza: „Niebezpieczeństwo! Za chwilę będą burza i silny wiatr”. Światła te są widoczne niemal z każdego miejsca na prawie wszystkich większych jeziorach szlaku Wielkich Jezior Mazurskich oprócz Jezior Nidzkiego i Dobskiego, w każdych warunkach pogodowych, nawet przy pełnym nasłonecznieniu, z odległości 8–9 km. System uruchamia się automatycznie minutę po otrzymaniu z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej komunikatu o zbliżających się trudnych warunkach pogodowych. Z pewnością nie jest on jeszcze doskonały, a sytuację poprawiłoby zamontowanie na Mazurach radaru pogodowego. Czasami światła włączają się niepotrzebnie,

ale lepiej zachować ostrożność, niż dać się zaskoczyć niesprzyjającej żegludze pogodzie. Poniżej wymieniono miejsca, w których stoją maszty sygnalizacyjne.

Uwaga! Współrzędne podano według map Navionics.

Jezioro Roś: Łupki	53°39,126'N 21°51,577'E
Jezioro Seksty: wejście do Kanału Jeglińskiego	53°41,304'N 21°46,860'E
Jezioro Śniardwy: Niedźwiedzi Róg	53°43,098'N 21°41,717'E
Jezioro Śniardwy: Nowe Guty	53°45,730'N 21°49,051'E
Jezioro Śniardwy: Pieńkowo	53°47,192'N 21°40,656'E
Jezioro Betdany: Kamień	53°43,367'N 21°33,704'E
Jezioro Mikołajskie: Popielski Róg	53°45,895'N 21°37,230'E

Jezioro Tatty: wejście do Kanątu Tałckiego	53°51,829'N 21°32,545'E
Jezioro Ryńskie: Ryn, Zofiówka	53°55,828'N 21°31,874'E
Jezioro Jagodne: wyspa	53°56,031'N 21°43,590'E
Jezioro Boczne: Bogaczewo	53°57,816'N 21°45,006'E
Jezioro Niegocin: wyspa Kępa Grajewska	54°00,349'N 21°47,938'E
Jezioro Kisajno: Oczy Mazur (dawniej Almatyr)	54°02,166'N 21°43,930'E
Jezioro Kisajno: Wysoki Róg na półwyspie Fuleda	54°06,127'N 21°40,569'E
Jezioro Mamry: Skłodowo	54°09,393'N 21°43,441'E
Jezioro Mamry: wejście na Węgorapę	54°11,872'N 21°43,136'E
Jezioro Święcajty: Ogonki, wejście do kanału prowadzącego na jezioro Stręgiel	54°10,983'N 21°48,403'E

Nisko wiszące druty linii energetycznych

Na szlaku Wielkich Jezior Mazurskich jest kilka miejsc, w których należy uważać, by nie zawadzić masztem o nisko wiszące linie wysokiego lub średniego napięcia. Płynąc kanałami, mamy ułatwione zadanie, bo większość z nich i tak trzeba przemierzać ze złożonym masztem. Jednak zawsze upewnijmy się, czy wchodząc do kanału, nie kładziemy masztu zbyt późno, i czy wypływając, nie za wcześnie zaczynamy go stawiać.

W pobliżu niebezpiecznych miejsc zwykle stoją znaki ostrzegające przed nisko wiszącymi liniami energetycznymi, ale szczególnie trzeba uważać w niżej wymienionych lokalizacjach:

- Jezioro Bełdany, Zatoka Iznocka: druty pod napięciem wiszą na wysokości zaledwie 8 m nad brzegami w pobliżu wejścia na Krutynię.
- Jeziora Jagodne i Boczne, kanał Kula: linia energetyczna przebiega na wysokości 10 m nad wodą między południowym brzegiem Jeziora Boczno i północnym

brzegiem północno-wschodniej zatoki Jeziora Jagodnego.

- Jezioro Tajty, przy wejściu do kanału Piękna Góra: ok. 100 m przed mostem drogowym (płynąc od strony Kanału Niegocińskiego lub jeziora Tajty na Kisajno) przewody linii energetycznej wiszą ok. 10 m nad wodą.
- Jezioro Kisajno: linia energetyczna przebiega na wysokości 10 m nad wodą między brzegami kanału łączącego Kisajno z jeziorkiem Popówka Duża.
- Węgorapa, odcinek na lewo od głównego szlaku prowadzącego do Węgorzewa, na północ od portu Mamry Yacht Charter: przewody wiszą 10 m nad wodą. W drodze do Węgorzewa należy trzymać się na wszystkich rozwidleniach strony prawej (czyli wschodniej) rzeki i kanału. Wyptywając z Węgorzewa w kierunku jeziora Mamry – lewej. Łatwo się pomylić, gdy wychodzimy z usytuowanego blisko starorzecza portu Mamry Yacht Charter. Pamiętajmy, że wyptywamy z niego zawsze w lewo! Dokładny opis i zdjęcie portu na stronie 250.
- Mamry, wejście do Kanału Mazurskiego. Około 10 m od wejścia do zamkniętego dla żeglugi kanału linia energetyczna przebiega 8 m nad wodą. Trzeba uważać na nią zwłaszcza przy podchodzeniu do pomostu stojącego wzdłuż południowego brzegu kanału, tuż przy jego wejściu.

Manewry portowe

Do portu wptywamy zawsze z podniesionym masztem, a gdy z niego wyptywamy – nawet w kierunku pobliskiego kanału lub mostu – maszt kładziemy dopiero po wyjściu z przystani. Wydaje się to oczywiste, ale... wiele razy byłem świadkiem niefortunnym manewrów jachtów, których sternicy nie przestrzegali tej zasady. Położonym masztem łatwo zaczepić o pomost, inny jacht albo nabrzeżną latarnię. Są jednak miejsca, w których nie da się uniknąć manewrowania z położonym masztem – to śluzy. Dlatego wptywając do nich i wyptywając z nich, należy zachować szczególną ostrożność.

Chociaż na kursach żeglarskich wciąż uczy się dochodzenia do pomostu i odchodzenia

od niego, to jednak w większości mazurskich przystani obowiązuje zakaz manewrowania w porcie pod żaglami. Wptywamy zatem na silniku lub na wiosłach. Odbijając na burtach wieszamy przed wejściem do portu, a nie dopiero po wptynięciu do niego. Cumy również przygotowujemy wcześniej. Wchodząc do portu, jeśli głębokość na to pozwala, nie podnosimy miecza. Jeśli jest zbyt płytko na opuszczenie go w całości, zostawmy w wodzie przynajmniej jedną trzecią. Jacht, zwłaszcza z wysoką wolną burtą, bez miecza będzie bardzo czuły na boczny wiatr i z pewnością nie zechce płynąć tam, dokąd będziemy go kierować, tylko zacznie dryfować. Na keję wysadzamy załoganta bez cumy i podajemy mu linę z jachtu. Wytracamy prędkość, hamując silnikiem, a nie odpychając się od pomostu ręką lub nogą. Najwygodniej jest stawać rufą, ułatwia to później komunikację z lądem. Podchodząc na wstecznym, pamiętajmy, że zwłaszcza większe jachty muszą mieć prędkość manewrową i pełną sterowność uzyskamy dopiero po przepłynięciu do tyłu kilku metrów. Manewr podchodzenia

do kei rufą należy więc zaczynać znacznie wcześniej niż wtedy, gdy podchodzimy dziobem. Choć w wielu mazurskich portach są już muringi, bojki lub Y-bomy, na wszelki wypadek zawsze należy mieć w pogotowiu składowaną kotwicę, która bywa ostatnią deską ratunku, gdy silnik odmówi posłuszeństwa, a my musimy szybko hamować.

Jeśli na postój podchodzimy do brzegu, a nie do pomostu, kotwicę na długiej linie rzucać dość wcześnie, żeby w razie awarii silnika spokojnie móc się na niej wyciągnąć na głęboką wodę. Warto pamiętać o wyrzuceniu kotwicy odpowiednio daleko od brzegu zwłaszcza wtedy, gdy żeglujemy po Jeziorach Nidzkim i Dobskim, gdzie obowiązuje zakaz używania silników. Przy dopychającym wietrze długa lina dobrze trzymającej kotwicy ułatwi nam odejście.

Cumowanie poza portami – przepisy

Prawo wodne stanowi, że właściciele działek przylegających do jeziora mają zakaz grodzienia swych posesji w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegowej oraz nie mogą

zabronić przechodzenia przez ten obszar. Pamiętajmy jednak, że nie oznacza to dla nas możliwości stawiania na biwak, możemy tamte tylko przechodzić. W praktyce często się zdarza, że wbrew prawu działki są grodzone aż do samego jeziora, a żeglarze bezwzględnie przeganiiani przez właścicieli terenu. Przekonać się o tym można (tylko czy warto? ;-)) choćby na jeziorach Roś, Tyrkło czy Jeziorze Dobskim, gdzie rezydencja jednego z najbogatszych polskich biznesmenów na Fuledzie jest pilnowana przez ochronę niczym wysepka Skorpis na Morzu Jońskim należąca do córki rosyjskiego oligarchy Dymitra Rybotowlewa. Pamiętajmy, że na szlaku Wielkich Jezior Mazurskich jest kilka parków narodowych i rezerwatów przyrody. Informują o tym czerwone tablice stawiane przez regionalne dyrekcje ochrony środowiska na brzegach jezior i wysp. Na terenie rezerwatów przyrody „Wyspy na jeziorach Mamry i Kisajno” oraz „Jezioro Dobskie”, a także na Jeziorze Nidzkim nie wolno cumować do wysp i na nie wychodzić. W innych objętych ochroną rezerwatów i parkach narodowych (przykładowo na